

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo leto 2 K., za pol leta 1 K. — Naročnino in dopise sprejema J. Krajec v Novem mestu.

Oznanila se plačujejo za enkrat 6, za dvakrat 9, za trikrat 12 helerjev od kvadratnega centimetra. Manjše kakor 10 □cm obsegajoče se ne sprejme.

Srečno novo leto

vsem častitim naročnikom in bralcem „Dolenjskih Novic“.

Današnji list smo poslali vsem dosedanjim naročnikom. Uljudno prosimo, da blagovolé kmalu naročnino ponoviti. Posebno pa prosimo vse one, ki so še s staro naročnino zaostali, da se potrudijo, isto kmalu vposlati. Cena listu s pošiljativjo vred je kakor dosedaj, tudi nadalje 1 gl. ali 2 kroni za vse leto.

Ob enem tudi toplo priporočamo „katoliško politično društvo za Dolenjsko“. Premožnejši naj se vpišejo kot člani ter pošljejo letni goldinar, nepremožni 20 kr. Naročniki „Dol. Novic“, ako svoji naročnini za list dodajo 10 kr., tudi postanejo člani imenovanega društva.

Lastništvo in vredništvo.

Gospodarske stvari.

Katera sadna plemena na Dolenjskem ne kaže pomnoževati.

Kjer se gre za povzdgo sadjarstva, vprašati se mora pred vsem, katera sadna plemena naj se goji, in dalje, katere vrste teh plemen? Za Dolenjsko priporočalo se je, in to ravno v „Dol. Novicah“, razven peščičastih plemen, to je hrušk, jabolk in kuten, tudi gojenje nekaterih posebnih plemen koščičastega sadja v večji meri. Kakor taka, navajalo se je slive, in med temi posebno takozvano ringlo slivo (francozko: Reineclaude), in marelice. Od jedne kakor druge čitati je bilo že pred leti v „Dol. Novicah“, da naj bi se jih po Dolenjskem v veliki meri, osobito po vinogradskih legah gojilo. To se je storilo takrat z utemeljitvijo, da mora dolenjsko podnebje obedvema gotovo ugajati, in da bi se v tem slučaju za marelice kakor tudi ringlo-slive lahko dosti denarja stržilo. No, skušnja, prav obilna skušnja v zasaditvah obeh teh sadnih plemen po vinogradskih legah deželne kmetijske šole na Grmu je pa do dobrega dokazala, da temu nikakor ni tako. Za marelice, kakor tudi ringlo-slive je dolenjsko

podnebje, in to osobito na severni strani Gorjancev jako neugodno. Zimo prestane sicer jedna kakor druga dobro, toda kaj hasne to, ako je pa ob času cvetenja navadno tako vreme, da vse kaj obilno cvetje odpade. Deželna kmetijska šola na Grmu ukvarja se z gojitvijo obedveh že 10 let, pa kaj je dosegla? V jednom samem letu je bilo drevje ringlotov, kjer je v prav zavetni, to je proti burji popolnoma zavarovani legi sajeno, prav dobro; je pa količkaj na burji rastoče, rodilo ni pa že nič. Sicer pa ringlotno drevje leto za letom v cvetju kaj obilno letino obeta, ali da jo pa le ne.

Z marelicami je pa še slabše. Tudi one navadno le obilno cvetó, sadu pa kaj malo ali kar nič ne donajajo. Da imamo tu popolnoma na prostem rastoče, ne pa ob poslopih v podobi brajd zgojeno drevje v mislih, razume se samo ob sebi. Marelica ima vrhu tega še to veliko napako, da jo njej lastna bolezen „smolika“ še veliko hitreje uniči, kakor pa na primer v Vipavi. In gotovo ne manjša njena napaka v dolenjskem podnebjju je vrhu tega pa še ta-le: ona postane po njeni naravi zgodaj na spomlad sočna, ali kakor po Dolenjskem pravimo — muževna. Po Dolenjskem nastajajajo pa tudi kaj radi na spomlad pozni mrazovi, in ti storé, da že sočnemu mareličnemu drevju sok pod lubadom zmrzne. Take marelice sicer še ozelené, toda koj po tem se pa pognanki posušé in drevje zažene še le pozno iz vej, posebno pa iz debel mogočne vodene pognanke, s katerimi se še dalje pri življenji ohrani. Marelc in ringlo-sliv torej po vsem tem ne kaže po Dolenjskem v veliki meri iz gospodarskih ozirov pomnoževati. In to velja tudi, kakor zopet skušnja kmetijske šole na Grmu uči, o plemenitih sortah breskev, katere se mora s pomočjo cepljenja pomnoževati. Tudi one so podvržene tistim nadlogam, kakor marelice, in tako bode treba pač ostati gledé koščičastih plemen sadja na Dolenjskem pri navadni češplji in češnji. Žal pa zopet, da nam češpljevo drevje na listju nahajajoča se glivica, kateri se pravi latinsko „filostikta prunikola“, tako uničuje, da v dostih krajih češpljevega drevja kar več ni, in da ga tam, kjer ga je še, v kratkem več ne bode. Ta glivica prouzročuje, da postane

listje češpelj že v juliju in avgustu lukničasto, kakor rešeto; potem porumeni, in v septembru pa že odpade. Drevje zažene na to navadno nove pognanke z novim listjem, kar pa vse ne dozori, marveč zima prikima, in take še popolnoma nezelenele pognanke pomori. Tako se ponavlja ta prikazen par let zaporedoma, in češpljevo drevje se posuši, brez da bi mu zamogli kaj pomagati. Češnje storé po višinah na Dolenjskem marsikje prav dobro, in zato pač kaže jih gojiti, dasiravno v primeri k vipavskim jako pozno na trg pridejo, kar jim žal, ceno jako znižuje.

Odločno najpomembnejša plemena sadja za Dolenjsko pa sta in ostaneta peščikasta plemena: jabolko in hruška. Osobito za prvo so podnebne razmere kaj ugodne, tako da je mogoče pri normalnih vremenskih razmerah na Dolenjskem kaj dosti in prav finih jabolk pridelovati. Glede hrušk temu že ni več tako, kajti skušnja je do kazala, da je za prav fine, plemenite vrste hrušk dolenjsko podnebje že kolikor toliko preostro. Navadne, kakor pravimo ordinar sorte hrušk, posebno pa takozvane moštнице, kakor: tepke, potrkve itd. storé še prav dobro, fine pa že ne več, ali le redko, redko kdaj.

Zato kaže po Dolenjskem prav z vso vnetostjo kar le mogoče velike pomnožitve žlahtnih jabolk se lotiti. Da pa bodo dolenjska jabolka ne-le fino, ampak tudi v zadostni množini zastopano trgovsko blago Dolenjske postalo, ne gre požlahtnovati kar si bodi, kajti iz takega postopanja nastane le malo-vredni ričet. Sadna trgovina zahteva prilično malo, pa pravih sort. Tega se moramo držati, in zato kaže po Dolenjskem le sledeče še-le lansko leto po veščakih v Novem mestu do-

ločene sorte jabolk požlahtjevati ter tako v veliki meri gojiti:

1. Dolenjska vosčenka. 2. Angleška zlata zimska parmena. 3. Rudeči štetinec ali čebulinka.
4. Velika kaselska reineta. 5. Blenhaimska reineta.
6. Češko deviško jabolko ali rudeče iz Lož.
7. Landsberška reineta. 8. Mašanekar. Le te sorte naj bi se pomnoževale in nobene druge.

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Ministerstvo, še-le pred kratkim sestavljeno, je odstopilo; je radi neuspešnosti bilo primorano odstopiti. Slovane je hotelo do cela prezirati. Čehi so za-nje neugodno delovanje zadržavali ravno tako, kakor so prej naši Nemci storili; posledica je bila, da tudi najnujnejših stvari niso rešili. Grof Clary je odstopil z vsemi ministri, katerih nekteri bodo zopet v novo ministerstvo poklicani. Predsedoval bode minister Wittek, sedanji železnični minister.

Deželni zbori so bili sklicani na 29. decembra.

Časniški kolek je tedaj z novim letom odpravljen. Po en krajcar je bilo sedaj plačati od vsake številke časopisa, ki vsak teden ali še večkrat na teden izhaja.

Ogrska vlada je v velikih stiskah. V državnem zboru je nastala obstrukcija, kateri je namen, preprečiti sprejetje kvotnega zakona. Vsled razmer v avstrijskem parlamentu določi zopet cesar kvoto za eno leto, in tako ogerski vladi ni treba privoljenja državnega zbora.

PODLISTEK.

Skrb matere onkraj groba.

Naslednjo dogodbo doživel je neki častnik v francoski vojni leta 1870—71. Jahal sem z nekoliko najzanesljivejših mož skozi temen gozd, da bi videl, kako stališče da ima sovražnik. Okolica nam je bila malo, le površno znana. Videli smo, da se razprostira pred nami srednje velik gozd, onkraj gozda pa da so obširni travniki, na katerih je stalo precejšnje kmetsko poslopje, ki je bilo najbrže v porabi za shrambo sovražnikovega živeža in vojnega orodja. Naš namen je bil, to poslopje napasti, in prej kakor bi utegnili sovražniki z orožjem se braniti, zalogo zapleniti. Vedno smo se skrbno ozirali in na vsak šum pazili; vznemirjalo pa nas je neprestano šumenje dreves. Gozd je prihajal vedno gosteji in temnej, da smo mogli jedva naprej jahati; kmalu pa je postal zopet redkeji in polna luna je z vso svojo svetlobo obsevala okolico.

Za smo hoteli obrniti v bojazni, da nas svetla noč izdá, ko je jelo vedno temneje postajati; črni oblaki zakrili so kmalu svitlo luno, bilo je zopet temno. Nevedoč, kam se obrniti, ustavim konja. „Tamle utegne biti hiša, luč se vidi!“ zašepeče mi tik mene jezdeči desetnik. Jaz se ozrem, in res je bliščala v daljavi luč, ki je od časa do časa se zkrivala. Hitro jezdimo tje po mehkem travniku, a kmalu začne pod konjskimi kopiti škrtati; bila so tla s kamenjam posuta. Vsejedno smo hitro jezdili, ter se je luč že toliko pribžžala, da smo jo mislili v desetih minutah pred seboj imeti. Temno je bilo, da nismo razločili ne njiv niti vrtnih plotov, konjska kopita pa so vedno bila po kamenju.

Jaz sem jahal prvi; upirajoč oko v svetlo luč, nisem stvari okolo mene čisto nič razločil. Naenkrat se grozno prestrašim, nehote vstavim konja in s tem druge v jahanju zadržim. Od strahu so se mi lasje ježili, ko ugledam iz tal se vzdigniti žensko podobo, ki mi je z vijočima rokama

Kaj je novega po širokem svetu?

Vojna v Afriki še vedno traja; vsaki čas se zgrabijo, le božične praznike so mirovali. Boerci ali Buri, (to so Holandci, ki so se pred kacimi 200 leti tje naselili), se vedno trdno držé. Angleži se gotovo že kesajo, da so te spletke učinili; sedaj seve jim gre za ugled, kterega so pred vsem svetom imeli. Burom pa se pridružujejo še mnogi drugi ondotni narodi, in ne bo lahka stvar, to vojno v kratkem odločno končati.

Sveto leto v Rimu se je začelo v nedeljo pred Božičem. Kaj velika slovesnost je bila to za sveto mesto. Sveti Oče sam v spremstvu mnogih kardinalov in višjih cerkvenih dostojanstvenikov je imel to opravilo, ki je trajalo pol tretjo uro. To je najboljši dokaz, da je sv. Oče še primerno trden. — Goriški nadškof, eminenca kardinal Missia in mil. g. prošt dr. Elbert sta se tudi redke slavnosti teh svetih obredov udeležila.

Piše se nam:

Iz Novega mesta [Iz zborovanja obrtnikov dne 24. decembra.] Pozdravil je zbrane obrtnike načelnik zadruga gosp. Appé. V resnih besedah omenjal je, da se mnogi krčijo v zadrugo se vpisati in vplačevati. Opomnil jih je, da predno se je zadruga osnovala, se je vsako zborovanje sklicavalo z lepaki in z vabilom v „Dol. Novicah“, toda kljub temu trudu tedanjega začasnega odbora se jih je žalobg le malo udeleževalo. Osnovana je zdaj obrtna zadruga, voljen je odbor; pravila obrtne zadruga odobrila je deželna vlada, sedaj pa se hočejo marsikteri braniti k zadrugi se vpisati in pristopnino vplačati; a sedaj je prepoznal! Vsak mora ali bo primoran član obrtne zadruga po-

daljno pot zabranjevala. V tej podobi spoznam svojo mater, natanko tako, kakoršno sem pred tremi leti ob nje smrti zadnjikrat videl, v dolgem belem oblačilu in mrtvaškim prtom na glavi. Vsako potezo njenega ljubkega obraza, njene oči, ustnice, vse sem natanko spoznal. Zavzet, to podobo v tuji sovražni deželi, v samoti in temi videti, zavpijem: „Mati, ljuba mati!“ — „Za božjo voljo“, zakličé mi desetnik, prijemši me trdno za roko.

Podoba zgine. „Ste kaj videli?“ vprašam desetnika. Nič, gospod ritmojster, mi odgovori. Se jedenkrat jo vgleдам, mi svarilno nazaj kazaje, in zopet me zagrne črna tema. Strahu nisem mogel več spregovoriti, in tudi konja sem čutil se tresti in sopihati. Ojačim se, ter ukažem vsem mirovati, rekoč, da tu smo kajmara v nevarnosti. Stopim raz konja podavši brzdo desetniku, ter stopam pazno par korakov dalje po kamnu. Kaj je to: Kamenje izpod nog se proži in kota; v veliki globočine šele se sliši padec; še en korak — izza oblakov posveti luna — grozen prizor! Kamnolom

stati. Gospodje obrtniki! Sedaj gre za naše skupne koristi; red se mora napraviti v obrtnem stanu, od kterega bomo vsi enake koristi imeli. Marsikteri obrtnik si misli: „Nič ne bom plačal, saj mi nimajo kaj vzeti.“ Verujte, prej ali slej pridete zadrugi v roke. Vsak samostojen obrtnik zglasiti se mora pri zadrugi in naznaniti svoje pomočnike in učence, ter se natanko po pravih ravnati. Gospodje obrtniki! Boriti se nam je sedaj za obstanek; od ene strani nas tlači kapital in tovarne, od druge pa neke pijavke, ktere nam še to vzamejo, kar tovarnam ostane. To so oni obrtniki, kteri se niso obrta učili, samouki, ki brez učnega spričevala in brez dovoljenja delajo; takih je veliko, posebno zidarjev, ki so eno leto malto delali, drugo leto pa so že bili mojstri. Temu počenjanju se mora konec storiti. Obrtna zadruga bo vse take oblastvu v kazensko postopanje naznanila. Pri učnih spričevalih so se dosedaj tudi krivice godale; izdajala so se učna spričevala takim, ki se pri dotičnem mojstru niti učili niso. V prihodnje zapade tako dejanje kazni c. kr. okr. glavarstva. Kdo je kriv, da se obrtni stan tako malo spoštuje? V prvi vrsti kapital, ki nas je pritiral do obupnega propada, dalje pa tudi nered v obrtu; tu so posebno tisti, ki se niso redno učili in naučili, ki s svojim delom ne znajo občinstva zadovoljiti, in slabo delo dostikrat s su-ovim obnašanjem prikrijevajo in zagovarjajo. Ako si roke podamo in to stvar v pravi red spravimo, bomo vse drugo stališče mej svetom zavzemali.

Omenil je dalje gospod prvomestnik, da morajo biti vsi učenci pri zadrugi naznanjeni proti kazni. Napčna je misel, da bi mojster naznanil učenca, kadar mu ljubo. Obrtna zadruga ne bo dala nobenemu prej učnega spričevala, dokler ne bo čas oznanjene triletne dobe pretekel. Vsaka zvižaja se bo po c. kr. okrajnem glavarstvu kaznovala; nevednost ktere teh stvari ne opravičuje ničesa. Priporočal je, da bi se verski pouk ob nedeljah popoludne mej pogoje stavil, ker skrbeti moramo za obrtno, pa tudi versko in nravno izobražbo učencev. Tudi za lepo obnašanje hoče zadruga skrbeti. Le od dostojnega obnašanja učenca je pričakovati, da bo tudi pošten in varčen pomočnik, in le tak pomočnik sposoben mojster. Predlagal je posvetovanje o bolnišni

s silnim prepadom zijal je pred menoj. onikraj prepada pa je visela na drogu svetilka, ktero so sovražniki nalašč opazovalcem v pogubo nastavili. Vse moje spremljevalce je groza obšla. Hitro se obrnem in skočim na konja. „Nazaj!“ zapovem tiho mojim vrlim jezdecem, ki so z menoj gledali smrtni nevarnosti v oči. Komaj pa obrnemo konje, že počijo puške onkraj kamnoloma, in krogle zvižgajo nad našimi glavami; tudi mi vstrelimo dvakrat v temno noč, kajti ravno se je zopet luna za težke oblake skrila. Potem pa drvimo na vso moč proti hosti in dalje proti domu v dežji in nevihti. Sele ko smo bili pri svojih na varnem, spomnim se zopet prikazni in moje matere. Iz žepne knjižice vzemem podobico moje rajne preljubljene matere, ter se pri nje pogledu izjočem kakor otrok.

Nikoli nisem našel družega razjasnila za to prikazen, kakor da sem bil poseben ljubljene materin.

blagajni za mojstre s prostovoljnim pristopom. Gosp. Malovič predlaga starostni zaklad, kar se je tudi z večino glasov sprejelo. Vohel se je takoj osnovalni odbor, in sicer načelnikom Franc Pelko iz Kandije; podnačelnikom Franjo Picelj iz Novega mesta, in odbornikom Jurij Gregorc, Davorin Frančič, M. Malovič, Valentin Appe, Oton Smitka, vsi iz Novega mesta, in Anton Peršina iz Ločne.

Gospod Frančič, kateri je tudi odobral starostni zaklad, je v obširnem govoru pojasnoval o koristih bolnišne blagajne in starostnega zaklada.

Pomočniški zbor obrtne zadruge je željo izrekel, da bi se kar kmalu mogoče za pomočnike in učence ustanovila samostojna bolniška blagajna v zadrugi.

Iz Neapolja. (Od kranjskih potnikov v Ameriko.) Potuje nas dosti Kranjcev s parobrodom v Ameriko, in bili smo deloma od Nodarija, Udine, deloma pa od agenta iz Genove odpravljeni. Kako nas je bolelo od Nodarija odpravljene potnike, ko smo zvedeli od naših rojakov, koliko so oni plačali voznine do Klevelanda, kako se jim je dobro godilo v Genovi, kako se je z njimi ravnavalo in kako z nami. Ako bi to naši Kranjci vedeli, gotovo bi se niti eden ne dal pregovoriti od sladkih besed Nodarijevih agentov na Kranjskem, kateri takorekoč za 5 gld., katere dobi od vsakega človeka, svoje rojake v take požrešne roke izdajo. Res je dosti takih ljudi, oziroma kranjskih agentov, ki ne vejo in ne poznajo ravnanje Nodarija z ljudmi; žalibog najde se pa tudi dosti takih, kateri gledajo, da dobijo njih 5 gld., in se ne brigajo, kako se ljudem godi. Sram bi jih moglo biti. Mi smo plačali pri sleparju, tako moram Nodarija imenovati, do Klevelanda 128 gld.; od Genove plačali so pa drugi Kranjci 97 gld., torej celih 31 gld., oziroma 22 gld. manj, ker odšteti se mora železnici 9 gld. do Genove. Ni dosti še temu, da smo mi toliko več plačali voznine, ampak osleparil nas je Nodari še z drugimi stvarmi, t. j. temu je prodal uro, ktera je že polomljena, drugemu je prisilil perilo, ki nič ne velja; plačati smo morali slabo hrano in pijačo drago, med tem ko so bili v Genovi vsega prosti; predno smo šli iz Udine, nam je pa zmenjal denar, kjer je imel zopet lep dobiček.

Dokler nismo še plačali karte, ravnal je nečloveški slepar z nami še po človeško; kakor hitro pa nas je našega denarja oropal, ravnal je po živinsko ter kričal nad nami z najgršimi psovkami. Misliti si morate Kranjci, kako nas je to bolelo. Drugače pa se je godilo onim iz Genove; deloma sem sam videl, druga pa so mi povedali moji tovariši. Pričakovani so bili na kolodvoru in spremljani na parobrod; govorili so svoj ljubi, materni jezik z gospodarjem društvu, in izročeni so bili v dobro varstvo. Vsa mu torej čast!

Sedaj nahajamo se v lepem mestu Neapolj, kjer imamo celi dan počitek. — Iz Amerike hočem tudi drugi dopis doposlati, v katerem bom bolj natanko vse popisal.

Pozdravljam mojo nepozabljivo, ljubo kranjsko deželo in v isti živeče sorodnike, prijatelje in znance.

Stern . . . iz Toplic.

Domače vesti.

(† Umrl). Gosp. Jakob Dolenc, župnik na Igu umrl je po dolgi bolezni na vodenici 26. dec. star 53 let. — G. Josip Bušič, vitez Franc Josipovega reda, umrl je minolo soboto v Ljubljani star 72 let; Muogo let bival je v Št. Jerneji.

(Umrl). Dne 17. decembra umrl je gosp. Jože Schuller, posestnik in trgovec na Mirni, star 86 let. 27. decembra gosp. Ivan Gliha, pomož. uradnik pri novomeški okrožni sodnji, v Šmiheli, star 52 let. 30. decembra pa gosp. Josip Žitek, c. k. gimn. profesor, ki je bival pri svojem sinu, odvetniku gosp. Vladimiru Žitek v Novem mestu, star 68 let.

(Kronska veljava.) Z današnjim dnevom je splošno vpeljana kronska veljava. Kdor ima kaj na pošti, davkarji ali katerem bodi cesarskem uradu kaj pismenega oddati, mora denarne svote v kronski veljavi izraziti.

(Društvene zavode). Krška čitalnica je izvolila za svojega predsednika ondotnega župana g. dr. T. Romiha; za odbornike pa gg. Auman, Lilek, Pogačnik, Žmavec. Ondotna podružnica Ciril-Methodove družbe pa je izbrala prvemestnikom g. notarja dr. Jur. Pučka, blagajnikom g. Zdravko Novaka, tajnikom g. Ivan Novaka.

(Nova posojilnica) ustanovila se je v St. Janžu. Predsednik ji je ondotni župnik g. Matej Jereb.

(Občinske volitve). Pri volitvi starešinstva občine Dednidol dne 27. grudna 1899 bil je jednoglasno izvoljen županom g. Mihael Mahen, trgovec in posestnik v Starem trgu pri Višnjigori, sedaj četrto dobo. Svetovalcem pa: g. Anton Skubic in Franc Križman posestnika iz Dednidola in g. Andrej Kurent posestnik v Starem tigu.

(Spremembe pri pošti) z ozirom na kronsko veljavo. Z 31. decembrom 1899 vzemo se iz prometa sedanje poštne nakaznice, spremnice in tiskovine za poštni nalog ter se nadomeste z novimi, z 31. marcom 1900 pa vse poštne znamke in vrednostnice kakor dopisnice, zalepke i. t. d. Z navedenima terminoma 31. grudnom 1899 oziroma 31. sušcem 1900 zgube omenjene znamke in vrednostnice svojo veljavo v prometu, to se pravi, da jih ni mogoče več rabiti; možno pa jih je zamenjavati z novimi iste vrednosti pri vseh poštah uradih do konca leta 1900. Glede spremembe dosedanjega poštne cenika je omeniti sledeče:

1. Dopisnica se ima od 1. prosinca 1900 počenšiti frankovati s petimi vinarji (2½ kr.) Na stare dopisnice, ki se rabijo lahko še do konca sušca 1900, je treba pritisniti v dopolnilo frankature še znamko za 1 vinar.

2. Poštna pristojbina za pisma v tuje dežele n. pr. Ameriko, Italijo, Francijo i. t. d. se zviša za vsacih 15 gramov od 10 kr. na 25 vinarjev (12½ kr.).

3. Jednako se zviša pristojbina za priporočena pisma od 10 kr. na 25 vinarjev (12½ kr.).

4. Nove poštne nakaznice so à 2 vinarja (1 kr.).

5. Pristojbina za tiskovine znaša

	do 50 gramov	3 vinarje	(1½ kr.)
od 50 g	— 100	" 5	" (2½ kr.)
" 100	" — 250	" 10	" (5 kr.)
" 250	" — 500	" 20	" (10 kr.)
" 500	" — 1000	" 30	" (15 kr.)

6. Vrednost pošiljatev na spremnicah oziroma visokost vplačane svote na nakaznicah je treba od 1. prosinca 1900 izraziti vedno v kronski veljavi.

Natančnejša pojasnila glede družih manj važnih sprememb dobe se pri c. kr. poštne uradu.

(Sejm za živino) bode v Črnomlji dne 4. januarja 1900.

(C. kr. finančno ravnateljstvo) naznanja vsled razglasa c. kr. finančnega ministerstva z dne 13. novembra 1899, št. 59659 tukajšnji trgovski

zbornici, da se zamenjuje l. 1892 vpeljani vozni listi za interni promet blaga, ki se morejo vsled razglašane finančnega ministerstva z dne 19. okt. 1899, št. 57054 uporabljati le še do 31. decembra 1899, — če niso morda popisani — do zadnjega dne meseca marca 1900 pri za to določenih prodajnih uradih (c. kr. deželni plačilni urad v Ljubljani, c. kr. [glavni] davčni uradi v Postojni, Škofji Loki, Bistrici, Kočevju, Velikih Laščah, Krškem, Kranji, Kranjski gori, L. tiji, Logatci, Trzinu, Vrhniku, Radovljici, Radečah, Rabnici, Novomestu, Senožečah, Kamniku, Trebnjem, Cerknici) brezplačno za vozne blankete, ki so bili vsled ukaza železniškega ministerstva z dne 15. aprila 1898 (drž. zak. št. 48.) na novo vpeljani. Prejšnji, popisani ali potiskani vozni listi, ki se še niso železniško rabili, se tudi lahko v istem času zamenjujejo za nove, toda le če se ozira na obstoječe predpise in če se plača za vsak vozni list 1 vinar. Po 31. marčiju 1900 se ne jemljejo več zastareli interni vozni listi v zameno.

(Drsališče.) Česar smo doslej v Novem mestu pogrešali skoraj popolnoma, preskrbela nam je stroga zima in požrtvovalnost gosp. Medveda; letos imamo drsališče majhno sicer pa dobro oskrbovano in dobro obiskovano. Hvala mestni občini, ki je stvar izročila gosp. Medvedu; še večja hvala zadnjemu, ki jo je tako urno in srečno dovršil. — Že koncert smo imeli na ledu, in nabralo se je kljub hudemu mrazu do 200 gledalcev, ki so se gotovo uverili, da ni lepšega zimskega športa, nego je drsanje, tako da se število drsalcev gotovo v kratkem podvoji in potroji. Selanje drsališče bo pa potem mnogo premajhno, in želeti bi bilo, da se naše lepševalno društvo in gosp. Medved in — z ozirom na šolsko mladino tudi gosp. gimn. ravnatelj — pravočasno pobrigajo za nov večji in tudi priročajši prostor, pa skrbe naj ob enem, da bo novo drsališče v toplejšem času lahko služilo kot prostor za lawn tennis. Vse to je primerno lahko izvedljivo, z malimi stroški, ki bi se v kratkem povrnilo. — Opomba stavca: Ko to poročilo postavljam, se led že topi. — Lawn tennis poleg živinskega sejma?

(Ilustrovani Narodni koledar) za leto 1900 je zopet letos izšel, in sicer, ker je bil prvi natis zaradi popisa celjskih vgrudov zaplenjen, v drugem natisu. Odlikuje se kakor prejšnji letniki po posebno lepi opravi in mični vsebini. Cena elegantno vezanemu 1 gl., broširanemu 70 kr.

(Kranjska dežela) menjuje se nova knjižica, katero je pisal in izdal gosp. Jos. Ciperle. Ista obsega 98 strani in kaj mikavno popiše v kratkih potezah razne kraje naše domovine. V boljši razgled podamo tu dva stavka iz omenjene knjige. — Krka. Ta voda preteka pod imenom R. ščica Dobrepoljsko kotlino, ter zgine pod imenom pri Ponikvah. Prikaže se zopet na dan pri Mali Račni pod imenom Račna, ki se pa po kratkem toku zopet skrije in pri Krki zopet na dan prihaja. Od tod naprej se imenuje šele Krka. Izliva se v Savo pri Krški vasi nasproti Brežič. Nje tok je 75 km dolg. Nje desna dotoka sta: Črmošnjica in Težka voda; levih je pa trije: Čatežca, Temenica in Radulja. Najimnitnejša je Temenica. Ona izvira pod Pustim Javorjem blizu Šnartnega pri Litiji. Ona je 30 km dolga, a bizu 8 km teče pod zemljo, v kojoj se izgublja dvakrat. Izliva se v Krko nad Novim mestom; kedar prihaja poslednjič iz zemlje, pravi ji narod Liuknjiščica ali Prečina. — Mokronog. (250 m. 844 pr.) Ime od mokrih tal. V okolici mnogo grobišč: pri sv. Križu, Slepšeku, Ostrožniku in Ribjeku. Tu so se našle vaške fibule. V Zapečarju

se je pa našla „ajdovska jama“, star rimski rudnik. V zgodovini se omenja ta kraj prvič v 10. stoletju. Takrat je bila lastnica Mokronoga koroška kneginja sv. Hema, ki ga je darovala krškemu nunskemu samostanu. 1072 je prišel v last krškemu škofu; 1616 je bil grad prodan nekemu Mahorčiču, sedaj mu je lastnik baron Berg. Mokronog je bil v srednjem veku obdan s zidom. Glavna vrata vanj so bila pri „grajskem turnu“. 1871 je bil tu hud potres, pozneje se je še treslo 1876 in 1881. Razen trga ima še 4 dele: Paradiž, Frenga, Šavergasa in Za Zidom. V začetku je bil tu vikarijat, od 1649 je fara. Sedanja cerkev je bila sezidana 1824. Šola je tu od 1808. — Na Žalostni Gori pri Mokronogu je cerkev Marije, sezidana 1670. V velikem altarju je kip žalostne M. B., ki ga je daroval 1675 grajščak Kaisel. Pod cerkvijo so stopnjice, nad kojimi ima obok lepe slike, predstavljajoče trpljenje Jezusovo. — V Mokronogu se je rodil 1790 Janez Strel, pesnik „Popotnika“. (Današnji list) obsega deset strani.

Razne vesti.

* (Visokočast. gosp. Jos. F. Buh.) ameriški misijonar in urednik „Amerikanskega Slovenca“ postal je prvi monsignor v dluški škofiji. List bo vodil sedaj župnik gosp. Fr. Šušteršič.

* (Grozni morilec) V Oškemu ob rusko-poljski meji je 21letni kmet Kowalski pobil do smrti svoje stariše, štiri sestre, enega brata, deklo in enega otroka. Kaj pa, da so ga zaprli.

* (Nesreče na železnici) Dne 23. decemb. trčila sta v Kalsdorfu na Štajerskem dva tovorna vlaka. Lahko poškodovala sta se kondukerja Franc Ehrlich in Franc Krebek. Vožni tir se je pri tem močno poškodoval. — Dan kasneje se je zopet v Kalsdorfu bujša nesreča zgodila. Nedeljo ob 4. uri zjutraj priletel je brzovlak iz Trsta v tovorni vlak. Šunek je bil strašen. Popotniki so skakali skozi okna. Ranjeni so bili skoro vsi, toda manj nevarno. Bolj poškodovani pa so bili uslužbenci. Kondukerju Statkeju je tramovje zlomilo večkrat noge. Peč se je zvrnila, in ogenj se je hipoma raznesel po poštnih žakljih. Nihče si ni upal v goreči voz, in Statkeju je začelo že krog nog goreti. Zadnji trenutek v največji sili je bil v pomoč svojemu prijatelju strojevodja Brichta, ki je bil sam ranjen. Brezzavestnega kondukerja so prenesli v čakalnico, kjer se je tudi opečeni Brichta skup zgrudil nezavesten. V spalnem vagonu je zgorela vsa prtljaga. V poštnem vozu so rešili samo dva žaklja, vredna 15.000 a 500.000 K, vse drugo je pogorelo. Trije vozovi brzovlaka so do cela zgoreli. Tovornega vlaka je pet popolno razbitih, 12 pa močno poškodovanih. Skoro ob istem času je trčnil na mariborskem kolodvoru brzovlak v drugega, ter so se obe lokomotivi in 15 voz močno poškodovali. Tudi tukaj je nastal v poštnem vozu ogenj, ter so zgorela vsa pisma in vrednostni papirji. Še v mnogih krajih so se železnične nesreče primerile. Vzrok je iskati v napačni varčnosti. Premalo ljudi imajo nastavljenih, in lahko se potem to in ono prezre. Tu ima mali vzrok velikanske posledice.

* (Strašna nesreča) se je zgodila v Köflachu na Štajerskem. V tamošnji glažuti se je pod težo snega podrla steklena streha nad tovarno, ter pokrila kacic 40 delalcev. Podrla je tudi peči, in takoj je začelo vse poslopje goreti. Pet ljudi je ostalo na mestu mrtih, 12 težko 20 pa lahko ranjenih.

* (Dvanajst oseb utonilo je) v občini Ilok na Slavovskem. Stefan Manojlovič s svojo nevesto in desetimi svati so se peljali na dom ženinov, v Vranik. Vozniki so bili vinjeni; prvi voznik zadel je v kup kamenja ter se zvrnil s sanmi v Dunav, ki teče ob cesti; tudi ostali trije vozniki so ravno tako zayozili, ter se vsi v vodo zvrnili. Potonili so ženin, nevesta in deset svatov.

* (Silno debel človek), posestnik velike gostilne na Nemškem, bo najbrže v pariški razstavi videti. Tehta 247 kilo, to je blizo 5 centov. Skozi vrata navadnega železničnega voza ne more, ter mu jih bodo morali razriniti.

Vabilo na naročbo!

Ustanovili smo list „Der Süden“ z namenom, da z njim tolmačimo težnje in potrebe slovenskega in hrvaškega naroda širši javnosti. Slovenski in hrvaški časopisi se čitajo po večjem samo v domovini, zato živo potrebujemo lista v nemškem jeziku, v katerem zbiramo to, kar je potrebno, da izvedó širši krogi.

„Der Süden“, ki izhaja poldrugo leto sedaj po trikrat na mesec, in ga želimo čemprej razširiti v tednik, vstreza temu namenu in ogibajoč se žalostnega našega razpora v domovini, zastopa stremljenje našega naroda v celoti ter podpira tako v jedni skupini zbrane slovenske in hrvaške poslance državnega zbora v njih delovanji. List je prinesel že lepo število člankov in vsakovrstne, širši javnosti namenjene tvarine, katere bi ne bili mogli sicer v nikakem listu prijaviti. Že to samo opravičuje njegovo potrebo. Posrečilo se nam je list spraviti tudi v visoke in odločilne kroge, in averili smo se, da se tu uvažuje.

Čeravno toraj list, pri katerem se brezplačno deluje, ni v prvi vrsti namenjen domačim krogom, vendar nujno potrebuje podpore iz domovine, da si zagotovi skromna sredstva svojega obstanka. Politični časi so jako kritični, in za to tembolj potrebujemo glasila, s katerim govorimo z odločilnimi krogi tudi v dobah, ko nas politična zmedenost ovira osebno in s živo besedo se potezati za narodne svetinje.

Naročnina znaša za celo leto 4 glđ. (8 K). za pol leta 2 glđ. (4 K). Naroča se na Dunaju, I. Planckengasse 4.

Za izdajatelje:

Dr. Ig. Žitnik.

Na Dunaju, decembra 1899.

Oklic.

Firm. 261.

Gen. I 29/5.

Podpisano sodišče naznanja, da se je v združnem registru izvršil pri vpisu „Posojilnica v Trebnjem, registrovana zadruga s neomejeno zavezo“ izbris izstopenega uda načelstva Jakoba Petroviča in vpis spremembe, da načelstvo obstoji iz načelnika, njegovega namestnika in namesto petih, štirih udov načelstva, in da je delokrog zadruge omejen na Trebanjski sodni okraj.

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem oddelek III, dne 26. decembra 1899.

Edict.

Firm. 259.

Gen. I 25/8.

Vom k. k. Kreis- als Handelsgerichte Rudolfswert wird bekannt gemacht, dass bei der Firma „Gottsheer-Bergwerks-Consum-Verein, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung“ die Löschung der ausgetretenen Mitglieder Franz Facheitner und Heinrich Heine, und die Eintragung der neugewählten Vorstandsmglieder Karl Moser als Rechnungs-Revisor u. Stefan Zazemba als Vorstandsmglied und Obmannstellvertreter im diesiger Genossenschaftsregister vollzogen wurde.

K. k. Kreisgericht Rudolfswert Abth. III, am 26. Dezember 1899.

Loterijske številke.

Trst	16. decembra	31	41	54	65	66
Gradec	23. „	12	41	49	18	63

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze blazega sočutja mej boleznijo in o smrti naše preljubljenе sestre, ozir. svakinje in tete, gospodične

ADELE PETRIČ

izrekamo tem potom preč duhovščini, osobito darovalki krasnega venca, vsem drugim dobrotnikom, ki so jo v njeni bolezni podpirali, ter vsem spremljevalcem k nje večnemu počitku, najiskrenejšo zahvalo.

NOVO MESTO, 18. decembra 1899.

Žalujoci ostali.

Tužnim srcem javljamo vsem prijateljem in znanecem v svojem in v irenu svojih ostalih sorodnikov, da nam je premili in predragi oče, odnosno tast, brat in stric, gospod

Josip Žitek,

gimnazijski profesor v pokoju,

dne 30. decembra ob 4. uri zjutraj v 68. letu svoje dobe nenadoma v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanke predragega pokojnika se bodo dne 31. decembra ob 4. uri popoldne k večnemu počitku položili.

Svete maše zadušnice se bodo brale v kapiteljski cerkvi in pri čč. oo. Frančiškanih.

V NOVEM MESTU, dne 30. dec. 1899.

Jakobina Žitek roj Munda, sinaba. — Dr. Vladimir Žitek, odvetnik. — Bogumil Žitek c. in kr. nadporočnik. — Egon Žitek, stud. jur. — A. Žitek, stud. phil. sinovi.

Važno za obrtnike!

Matko Malovič, mizar v Rudolfovem opozarja gg. obrtnike in industrijelne podjetnike, kateri si mislijo nabavati najcenejšo gonilno moč strojev, vodovodov, kakor tudi za električno razsvetlavo, naj se odločijo za petrolni motor. Meni je enakega postavil tukajšnji rojak g. Karol Maintinger, kateri ima zastopstvo za Avstro-Ogersko. Motor deluje izborno že dalj časa in brez najmanjših napak. Gonilna moč mu je za enega konja in stane 3 kr. za eno uro; postrežbe mu ni treba skoro nobene. Vsled moje zadovoljnosti izrekam tem potom najtoplejšo zahvalo za toliko dobro in zanesljivo blago, g. obrtnikom pa vsestransko priporočam, da se v tej zadevi obrnejo do njega, ter jih zagotavljam, da bodo najbolje postreženi z dobrim blagom in po najnižji ceni. Izdeluje tudi vsakovrstnih razsvetljiv in vodovodov. Naslov mu je: Carl Maintinger, Wien, I., Seilerstätte, Liebenberggasse Nr. 1.

I z j a v a

s katero jaz podpisana svoje žaljive besede, katere sem dne 26. novembra t. l. pred pošto hišo o gospej Ani Kaftan izgovorila, prekličam.

Črešnjevce, dne 13. decembra 1899.

+++ Ana Petrič,
po meni Fran Del'Cott,
učitelj.

Vabilo na občni zbor

delniškega društva I. Narodni dom v
Rudolfovem

kateri se bode vršil

 4. januarja 1900

ob polu osmi uri zvečer v Čitalnični sobi

s sledečim vsporedom:

1. Letno poročilo o naložbi glavnice;
2. Račun in bilanca za leto 1899;
3. Sprememba §§ 3, 4, 12, 14, 24, 25, 26 pravil;
4. Prošnja čitalničnega društva glede obrestij;
5. Določba dividende;
6. Volitev sedmih članov v upravni odbor;
7. Volitev treh članov v pregledovalni odsek.

ODBOR.

Odvetniška pisarna

Dr. V. Žitek-a

se nahaja od

15. januarja 1900

naprej v hiši

gosp. Rohrman-a

na Ljubljanski cesti št. 37

v pritličju. (3-1)

Javna zahvala!

Veleblagorodni gospod c. k. predsednik okrožne sodnije Josip Gerdešič, vitez Fran Josipovega reda in naš častni meščan blagovolil je kot darilo za mestne uboge pokloniti mestnemu županstvu 100 kron. Za ta blagodušni dar se v imenu obdarovanih ubogih mestno županstvo tople zahvaljuje.

Novomesto, dne 24. decembra 1899.

Županstvo novomeško.

MESTNA HRANILNICA V NOVEM MESTU

sprejema vloge vsak dan dopoldne proti 4°/_o obrestovanju od 1. prihodnjega meseca ter ravno tako izplačuje iste, ter računi obresti do zadnjega dne preteklega meseca.

Rentni davek plačuje hranilnica sama, tako da dobé vlagatelji polne 4°/_o obresti.

Stanje vlog K 1,344.603.

Stanje hipotečnih posojil K 1,010.000, stanje meničnih posojil K 101.777, stanje vrednostnih papirjev K 96.336, stanje rezerve K 19.563.

Denarni promet prvih deset mesecev znašal je K 2,601.298.02.

V mestno hranilnico v Novem mestu se nalaga po c. kr. sodiščih pupilarni denar.

Mestna občina Novo mesto jamči poleg položene varščine 10.000 glđ., ki je vinkulovana za varnost vlog in obresti sploh z vsem svojim imetjem.

Ravnateljstvo.

MOHAR, predsednik.

PERKO, pis. ravnatelj.

Naznanjam, da imam v zalogi vedno frišne in trpežno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

JAKOB MIKOLIČ,

— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priporoča se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno

talarje, površnike itd.

v najokusnejšem in najnovjšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno

krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljše delavske moči; zatorej se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilega.

Tudi slav. p. n. občinstvu naznanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne štofe ter tudi nepremčljiv tirolski loden za haviloke.

Tudi imam narejene haviloke vsake velikosti za gospode in dečke po nizki ceni.

Dijakom znižane cene!

Na prodaj posestvo,

ktero obstoji iz hiše z dvema sobama ter iz vsega gospodarskega poslopja. K temu pripada tudi njiv za 10 mernikov posetve in en gojzd. Isto se nahaja ob cesti v vasi Rodne pri Trebnjem ter je vse v dobrem stanu. — Več se poizvé pri Anton Jerič-u v Rodnah pri Trebnjem št. 21. (313—2)

Naznanilo.

Usojam si slavnemu občinstvu okolice Žužemberka in njega obiskovalcem uljudno naznaniti, da sem staroznano gostilno

„pri Pepetu“

v Žužemberku h. št. 7

odprl ter zagotavljam, da bodem vedno z različnim pristnim vinom, vedno svežim pivom, kakor tudi z gorkimi in mrzlimi jedili, kar mogoče po nizki ceni častitim gostom postregel.

Za prenočevanje ptujcev in v hlevu za živino bode najbolje skrbjeno.

Za obilni obisk vabi uljudno

z vsem spoštovanjem

(304—3)

Josip Hrovat ml.

Hiša je na prodaj iz proste roke v Žabji vasi št. 17, pet minut od Novega mesta. Obstoji iz treh sob, kuhinje s štedilnikom, prodajalnice, novo zidanega hleva in dveh svinjakov; poleg hiše je tudi lep sadni vrt. — Več se izvé ravno tam. (1—1)

Trgovski učenc ali komi zmožen slovenskega i nemškega jezika, sprejme se z 1. februarjem. Kje! pove uredništvo „Dol. Novic“ kamor naj se ofert pošilja.

Janez Jax-a

najstarejša
in največja
tovarniška zaloga

šivalnih strojev

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

Zastopnik za Dolenjsko
Friderik Skušek,

trgovec v Metliki.

(210—11)

► | Luč prihodnosti! | ◀

Auer Gazolin svetilke
nadkriljujejo vse dosedanje, in je razsvetljava izdatno ceneja od petroleja in acetilena.

Reference na razpolago!
Popolna garancija.

Zalagatelj

Jos. Medved, Novo mesto.

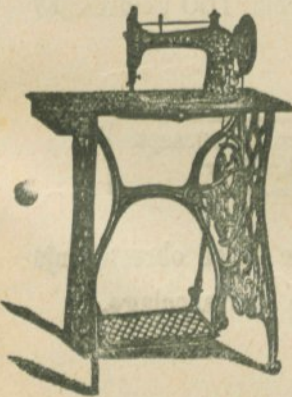
Veliko zalogo

===== po dunajskem kroju
izgotovljenih oblek, =====

za dečke in dorastle, kakor tudi
po meri izgotovljene,

priporoča

Djakom **Jos. Medved,**
znižane cene! Novo mesto.

**Šivalne stroje
in kolesa**

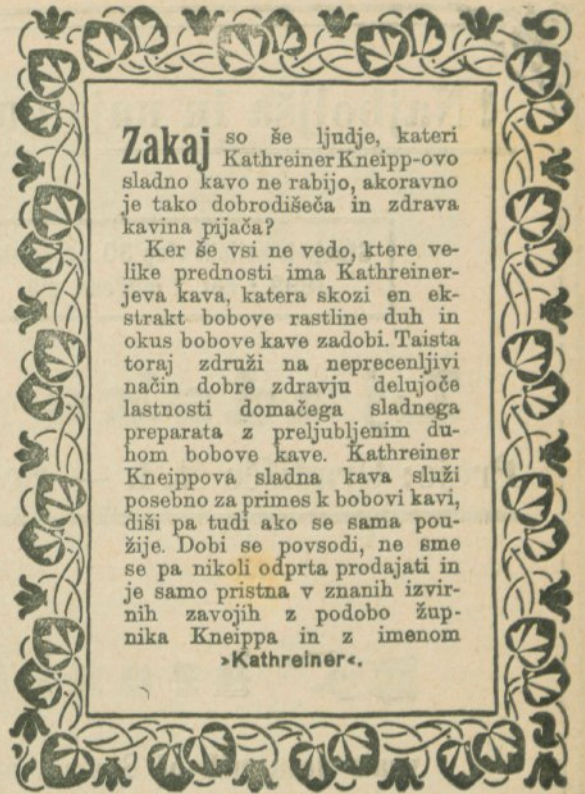
le prve vrste,
plačilni
v mesečnih rokih,
priporoča

Jos. Medved,
Novo mesto.

**Magrobne vence
s trakovi,**

v veliki izbiri,
priporoča

Jos. Medved,
Novo mesto.

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je tako dobrodišeča in zdrava kavina pijača?

Ker še vsi ne vedo, ktere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava, katera skozi en ekstrakt bobove rastline duh in okus bobove kave zadobi. Taista toraj združi na neprecenljivi način dobre zdravju delujoče lastnosti domačega sladnega preparata z preljubljenim duhom bobove kave. Kathreiner Kneippova sladna kava služi posebno za primes k bobovi kavi, diši pa tudi ako se sama použije. Dobi se povsodi, ne sme se pa nikoli odprta prodajati in je samo pristna v znanih izvirnih zavojih z podobo župnika Kneippa in z imenom >Kathreiner<.

Stanovanje z tremi primerno prostornimi sobami in pritlikino išče c. kr. okr. tajnik Demscher v Novem mestu s 1. marcom nastopnega leta.

Društvo „Me-tna godba v Rudolfovem“

priporoča

svojo godbo na lok

● za plesne i druge veselice. ●
Manj ko 6 godcev se ne daje. Plača nizka!

P. n društva naj se blagovolé radi svojih zimskih veselic pravočasno oglasiti! — Pisma kapelniku g. Jos. Poula v Rudolfovem. (267—7)

POSOJILNICA V ČRNOMLJI,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

obrestovala bode kakor doslej tudi leta 1900
hranilne vloge po

4 1/2 %

brez odbitja rentnega davka, tako da bode
vlagatelj popolne 4 1/2 % obresti dobil.

310—2)

ODBOR.

! Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Stanje hranilnih vlog 30. septembra
1899.: čez 2 milijona gld.

Denarni promet v devetih mesecih
čez 6 $\frac{1}{2}$ milijona gld.

Ljudska posojilnica

Preje: Gradišče št. 1. — Sedaj: Kongresni trg št. 2., I. nadstr.

Sprejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako da sorejme vlačnik od vsacih vloženih 100 goldinarjev
čistih 4 gld. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. sept. 1899:
2.112.219 gld. 99 kr.

Promet v 9 mesecih od 1. jan. do 30. sept.
1899: 6,757.658 gld. 53 kr.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje
kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1899.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec
v Št. Vidu nad Ljubljano.

Frančišek Birk,
stolni vikar v Ljubljani.

Dr. Janko Breje,
odvet. koncip. v Ljubljani.

Dr. Andrej Karlin,
gimn. profesor v Ljubljani.

Karol Kaushegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polji.

Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolniške
blagajne v Ljubljani.

Dr. Viljko Schweltzer,
odvetn. koncip. v Ljubljani.

Gregor Šilbar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
stolni vikar v Ljubljani.